

**Lønarsáttmáli
millum
Føroya Arbeiðarafelag
og
Føroya Arbeiðsgevarafelag**

§ 1

Hesin sáttmáli fevnir um arbeiðara-/serarbeiðarayrki, sum fakliga eins væl og landafrøðiliga liggur innan økið hjá Føroya Arbeiðarafelag.

**Grundløn og viðbót
§ 2**

Stk. 1. Tann 1. mai 2024 er lønin 149,70 kr. Tann 1. mai 2025 er lønin 154,54 kr..

Stk. 2. Lønin er at skilja sum minstaløn.

Stk. 3. Serstakt lønarlyft

Partarnir eru samdir um, at fyrri sáttmálaskeiðið verður hendan serstaka viðbót latin:

Frá 1. mai 2024 3,75 kr.

Frá 1. mai 2025 3,50 kr.

Ongar viðbøtur verða roknaðar av hesi serstøku viðbót. Tó verður eftirløn, frítíðarløn og yvirtíð roknað av hesi serstøku viðbót.

**Viðbøtur
§ 3**

a. Fyri útgrevstur, uppruddan á byggiplássum, kolarbeiði, skitið og ónossligt arbeiði, sement, beton-, stoypi-, jarnbindingar-, vatnbyggj-, asfalt-, tjøru-, grótarbeiði og arbeiði á sleipistøð at skrubba botn á skipi uttan og smyrjing av skipi uttan upp til lúnning og málingaarbeiði við sproyту á skipasmiðju, verður goldið grundløn+ viðbót á 0,29 % um tíman.

b. Fyri reingerð verður goldið grundløn + ein viðbót á 0,35% um tíman.

§ 4

a. Fyri arbeiði við grótjóttrara, fyrri passan av motorum, kompressarum, spølum og líknandi

í samband við byggjarbeiði. Fyri passan av kranum. Fyri koyring av traktorum, dumparum og líknandi amboðum, so sum vegtrumlum, hydrauliskum gravkúm, borivognum og betongbilum verður goldið grundløn + viðbót á 3,35 % um tíman.

- b. Fyri at løða og spreingja og grótboran verður goldið grundløn + viðbót á 5,19 % um tíman.
- c. Fyri tunnilarbeiði verður goldið grundløn + viðbót á 4,73 % um tíman.
- d. Fyri at reinsa ketlar, vatntangar á skipi, oljutangar, lýsitangar og smeltitól og reinskan av kloakk og kjøli innan í skipi verður goldið grundløn + viðbót á 5,47 % um tíman.
- e. Fyri arbeiði við vandamiklum burturkasti á brennistøðum, vandamiklum evnum, sum krevja serliga verndarútgerð, t.d. asbest, umframt fyri upptak eftir vanlukkum og fyri reingerð, har servitan er kravd verður latin grundløn + viðbót á 5,47 % um tíman. Hetta stykki er galdandi frá 1. mai 2013.

§ 5

Grundlønin hjá bilstjórum og gaffiltruckførarum fyri tey í § 2 nevndu arbeiðum og teim, ið passa spøluni undir lossing, verður goldin grundløn + viðbót á 1,17 % um tíman.

Grundlønin hjá bilstjórum og gaffiltruckførarum fyri tey í § 3 nevndu arbeiðum verður goldin grundløn + viðbót á 1,62 % um tíman.

Fyri at koyra kranvogn og tankvogn verður grundlønin fyri tey í § 2 nevndu arbeiðum goldin grundløn + viðbót á 3,59 % um tíman, og fyri tey í § 3 nevndu arbeiðum verður goldin grundløn + viðbót á 4,02 % um tíman.

Protokollat: Partarnir binda seg til í sáttmálaskeiðnum at taka upp samráðingar um at endurskoða skipanina við viðbótum í sáttmálanum. Partarnir eru samdir um, at skipanin skal nútímansgerast, og miðast skal ímóti, at skipanin gerst so einføld og liðilig, sum til ber.

Setanarskriv

§ 6

Setanarprógv verða givin sambært løgtingslóg um setanarprógv.

Ungdómur

§ 7

Ungdómar 14 ár fáa 50 %, 15 og 16 ár fáa 75 % av vaksnamannalønini bæði fyri normal- og

yvirtíð. 17 ára gomul fáa fulla lön.

Yvirtíðarlön og frídagar

§ 8

Yvirtíðarlönin verður fyri øll arbeiði roknað av fullari normallön soleiðis:

Tá normalarbeiðstíðin er kl. 07-16:

Frá kl. 16-20: 35 %

Frá kl. 20-07: 60 %

Tá normalarbeiðstíðin er kl. 08-17:

Frá kl. 17-21: 35 %

Frá kl. 21-08: 60 %

Tá normalarbeiðstíðin er kl. 09-18:

Frá kl. 18-22: 35 %

Frá kl. 22-09: 60 %

Leygardagar kl. 00-24: 65 %

Sunnu- og halgidagar kl. 00-24: 100 %

Sama er galdandi fyri arbeiði, sum byrjar nevndu dagar, og heldur áfram um midnátt og til normalarbeiðstíðin tekur við aftur.

Har døgurðatímin sambært §10, stk. 3 og 4 verður stytur, tekur yvirtíðin við ein tíma fyrr.

Frídagar

1. mai, jólaaftan og nýggjársaftan eru heilir frídagar. Flaggdagur, páskaaftan, hvítusunnuaftan og 1. november eru hálvir frídagar.

Átrokandi arbeiði, sum verður gjørt 1. mai, jólaaftan, nýggjársaftan og eftir kl 12 hesar dagar, verður lønt við dupultari lön, soleingi halgan varar. Tó verður arbeiði eftir kl 13.00 jólaaftan lønt við dupultari sunnu- og halgidagslön.

Sambært lóg nr. 353, 7. august 1922 er grundlógardagur hálvur frídagur.

Umframt hesar hevur løntakari rætt til 5 frídagar uttan lön. Arbeiðsgevarin ásetir í samráð við løntakaran, nær hesir frídagar skulu takast.

Arbeiði áðrenn kl 4.00/5.00

Um arbeiði byrjar í summarhálvárinum (summarhálvárið verður at rokna frá 1/5 til 31/10) fyri kl. 4 og í vetrarhálvárinum fyri kl. 5 verður ikki niðurfarið í løn fyrr enn høvi hevur verið at fáa svøvn. (við svøvn skilst at hava verið burtur frá arbeiðsplássinum í 6 tímar).

Arbeiðstíð, døgndrift og skiftisvakt

§ 9

1. Normalarbeiðstíðin er 40 tímar um vikuna, skal vera 8 tímar um dagin frá mánadegi til og við fríggjadegi, og skal tann dagliga arbeiðstíðin liggja millum kl. 7 á morgni og til kl. 18 á kvøldi, hetta soleiðis sum partarnir á teimum einstøku arbeiðsplássunum semjast um.

Vanligur meiriluti á arbeiðsplássinum skal vera fyri hesum og atkvøðast skal við seðlum.

Er á arbeiðsplássinum gjørd semja um, at normalarbeiðstíðin skal liggja millum kl. 7 á morgni og kl. 16 á kvøldi, skal hetta vera galdandi fyri alt arbeiðsplássið.

Er á arbeiðsplássinum gjørd semja um, at normalarbeiðstíðin skal liggja millum kl. 8 á morgni og kl. 17 á kvøldi, skal hetta vera galdandi fyri alt arbeiðsplássið.

Er á arbeiðsplássinum gjørd semja um, at normalarbeiðstíðin skal liggja millum kl. 9 á morgni og kl. 18 á kvøldi, skal hetta vera galdandi fyri alt arbeiðsplássið.

Har eitt arbeiðspláss natúrliga kann býttast upp í fleiri deildir, kunnu ymsar arbeiðstíðir avtalast millum arbeiðsfólkið saman við álitisfólkið og virkið, sum frávikja normalarbeiðstíðini. Atkvøðast skal við seðlum. Hesar arbeiðstíðir skulu liggja millum kl. 07.00 og 18.00 og skulu stjórnirnar hjá meginfeløgnum hava hesar avtalur, sum skulu vera skrivligar, til góðkenningar. Um meginfeløginu ikki áðrenn 14. dagar hava fráboðað annað verða avtalurnar at meta sum góðkendar.

Um avtalað verður gjørd við arbeiðsfólkið í einari serstakari deild um frávik frá normalarbeiðstíðini smb. omanfyristandandi, so skal nýggja arbeiðstíðin hjá hesum starvsbólki metast sum normalarbeiðstíð, soleiðis at arbeiðið uttan fyri hesa tíð verður roknað sum yvirtíð sambært grein 8.

Døgndrift

2. Døgndrift skal ganga í skiftum. Øll ídnaðarvirki, ið vanligu kunnu hava 3-skifti vakt, koma undir heitið døgndrift.

Um døgndriftsarbeiði á fiskavirki røkkur styttri enn 3 samdøgur/2 samdøgur samanhangandi og á øðrum ídnaðarvirkjum styttri enn 5 samdøgur samanhangandi, verður hetta arbeiði avroknað sum vanligt arbeiði og goldið samsvarandi hesum, eisini hvat yvir- og náttíð viðvíkur.

Í døgndrift verður lønin henda:

Frá kl. 08-16 vanlig normalløn.

Frá kl. 16-24 vanlig normalløn + 4,58 % um tíman.

Frá kl. 24-08 vanlig normalløn + 6,41 % um tíman.

Røkkur arbeiði á fiskavirkjum styttri enn 3 samdøgur, men í minsta lagi 2 samdøgur, verður lønin hendan:

Frá kl. 08-16 vanlig normalløn.

Frá kl. 16-24 vanlig normalløn + 7,32 % um tíman.

Frá kl. 24-08 vanlig normalløn + 9,15 % um tíman.

Hesar viðbøtur verða ikki prístalsviðgjørðar. Mattíð við døgndrift verður ikki frádrigin.

Gongur døgndriftsarbeiðið um leygar-, sunnu- og halgidagar, skal hetta avroknast sum leygar-, sunnu- og halgidagar, men kann hetta tó ikki bróta 3/2- og 5-samdøgursregluna.

Upplýsast skal 24 tímar frammanundan vaktarskifti byrjar. Um ikki fráboðað verður innan ásettu freistina, so skal gjaldast 1. yvirtíð tann dagin fyri hvørt arbeiðsfólk á vaktunum.

Skiftisvakt

3. Á ídnaðarvirkjum kann arbeiði fara fram í 2 skiftum, 8 tímar hvørt, við nøkulunda eins stórum holdum, sum skiftast um vaktirnar hvørja viku.

Um skiftisvaktararbeiði á fiskavirkjum røkkur styttri enn 3 samdøgur samanhangandi og á øðrum ídnaðarvirkjum styttri enn 5 samdøgur samanhangandi, verður hetta at avrokna sum vanligt arbeiði og goldið samsvarandi hesum, eisini hvat yvir- og náttíð viðvíkur.

Við samráðing arbeiðaranna og arbeiðsgevaranna millum kann arbeiðstíðin leggjast

millum kl. 07-24, og lønin verður henda:

1. holdið: Vanlig normalløn.
2. holdið: Vanlig normalløn + 11%

Henda viðbót verður ikki prístalsviðgjörd. Mattíðin verður ikki frádrigin fyri 2. holdið.

Yvirtíð - um arbeitt verður meira enn 8 tímar á vaktini - við skiftisvaktararbeiði eins og sunnu- og halgidagsarbeiði verður goldið eftir § 8.

Sunnu- og halgidagar skulu ikki bróta 3- og 5- samdøgursregluna.

Har eitt arbeiðspláss náttúrliga kann býttast upp í fleiri deildir, kann avtala gerast um, at skiftivakt verður brúkt á einstøku deildini.

Avtalan verður gjörd millum arbeiðsfólkið saman við álitisfólki og virki. Atkvøðast skal við seðlum millum alt arbeiðsfólkið á virkinum og umboð fyri feløgini nevnd í sáttmálanum, skal vera hjástødd meðan atkvøtt verður. Stjórnin í felagnum skal hava hesar avtalur, sum skulu vera skrivligar, til góðkenningar.

Um felagið ikki hevur fráboðað nakað innan 14 dagar frá tí at avtalan er móttikin, verða avtalurnar at meta sum góðkendar.

Upplýsast skal 24 tímar frammanundan vaktarskifti byrjar. Um ikki fráboðað verður innan ásettu freistina, so skal gjaldast 1. yvirtíð tann dagin fyri hvørt arbeiðsfólk á vaktunum.

Protokollat úr semingsprotokollini:

Viðvíkjandi døgndriftsarbeiði, har trot er uppá fólk, er stjórn Føroya Arbeiðarafelags samd um, at er ynski frá avvarandi arbeiðara- ella arbeiðskvinnufeløgum um at víkja frá tíðarbýtinum í døgndrift, vil stjórnin viðgera hetta ynski við vælvild.

Um arbeiðarar, sum arbeiða døgndrift í 3 skiftum ynskja at broyta arbeiðstíðina, skal henda broyting í hvørjum føri góðkennast av stjórn Føroya Arbeiðarafelags.

Mat og drekkatíð í døgndrift verður at praktisera, sum hon higartil hevur verið á teim ymsu arbeiðsplássunum og í teim ymsu arbeiðunum.

Somuleiðis verður í øðrum arbeiði drekkatíð at praktisera, soleiðis sum hon higartil hevur verið á teim ymsu arbeiðsplássunum og í teim ymsu arbeiðunum.

Stk. 1. Døgurðatímin skal verða 1 tíma og skal liggja millum kl. 12 og 13, og verður tá einki goldið fyri hesa mattíð. Verður arbeitt í døgurðatímanum, skal dupult normalløn verða goldin, leygardag dupult leygardagsløn og sunnu- og halgidagar dupult sunnudagsløn.

Tað skal ongantíð verða meira enn 4 tímar millum hvønn verð.

Stk. 2. Um arbeitt verður yvirtíð meira enn 60 minuttir ein dag, so eiga arbeidsfólkini rætt til nátturðasteðg. Nátturðasteðgurin skal verða 1 tíma og skal liggja millum kl. 18.00 og 19.00, og verður tá einki goldið fyri hesa mattíð. Verður arbeitt í nátturðasteðginum, skal dupult yvirtíðarløn verða goldin. Varskógvast skal dagin fyri, um arbeidast skal yvir. Um hetta ikki ber til, skal varskógvast áðrenn døgurða sama dag, sum arbeidast skal yvir. Um ikki verður varskógvað áðrenn døgurða, og farið verður til nátturða, fær arbeidsfólkið ein tíma eyka løn svarandi til yvirtíð 1, um byrjað verður aftur kl. 19.00.

Stk. 3. Uttan mun til stk. 1 og 2 kann á arbeidsplássinum gerast avtala um, at fyri hvørjar 4 tímar skal arbeidsfólk hava í minsta lagi 20 minuttir mattíð.

Løn verður ikki frádrigin fyri matarsteðgir eftir hesum stykki.

Stk. 4. Á arbeidsplássinum, har talið av arbeidsfólkum er í minsta lagi 10, kann avtala gerast um, at matarsteðgur sambært stk. 3 kann latast sum rullandi skipan við á leið eins stórum bólkum.

Løn verður ikki frádrigin fyri matarsteðgir eftir hesum stykki.

Stk. 5. Avtalan á arbeidsplássinum, sambært stk. 3 ella 4 verður gjørd samsvarandi omanfyri standandi reglum um arbeidstíð.

Arbeidarafelagið skal hava skrivliga fráboðan um broytingar í mattíðunum.

Viðvíkjandi drekkatíð verður víst til ásetingarnar omanfyri.

Álitisfólk og Nevndarlimir

§ 11

Á hvørjum arbeidsplássi hava arbeidararnir rætt til at velja sær álitismann. Nærri reglur fyri álitismenn eru skrásettar í serligari skipan í millum feløgini.

b. Nevndarlimir í fakfelag hava rætt til frí frá arbeiði sínum í sambandi við nevndararbeiði, samráðingar og skeiðluttøku. Fráboðan skal gevast arbeidsgevaranum beinanvegin tá nevndarlimur fær fundarboð.

c. Viðvíkjandi uppsøgn av nevndarlimum í Føroya Arbeiðarafelag eru somu reglur galdandi sum fyri álitisfólk.

Minsta arbeiðstíð og løn **§ 12**

Fyri eitt og hvørt arbeiði fær hvør tann, sum luttekur í arbeiðinum, løn fyri í minsta lagi 2 tímar, sjálvst um arbeiðið varir styttri.

Somuleiðis fáa arbeiðsfólk, sum eftir tilsøgn møta til arbeiðis, og arbeiðið ikki verður útint, løn fyri 2 tímar, ella um arbeiðið byrjar aftaná eina ásetta tíð, løn fyri ta tíð, tey hava bíðað.

Lønarútgjalding **§ 13**

Arbeiðslønir verða at gjalda eina ferð um vikuna. Um avtala verður gjørd við avvarandi fakfelag (Føroya Arbeiðarafelag), kann lønarútgjalding tó fara fram 14. hvønn dag/mánaðarlaga. Við útgjalding skal vikuseðil fylgja við.

Arbeiðslønir verða at gjalda gjøgnum løngjaldsstovur, ið eru og verða settar á stovn, har arbeiðarafelagini ynskja tað, annars sambært galdandi lóg.

Arbeiðsskaðar **§ 14**

Stk. 1. Kemur arbeiðsfólk til skaða undir arbeiði, og tey sambært læknávátan eru óarbeiðsfør, verður goldið 20 % av mistu arbeiðstíð upp til 10 dagar við 10 % frá arbeiðsgevara og 10 % frá arbeiðarafelag.

Stk. 2. Verður løntakari, sum hevur arbeitt hjá sama arbeiðsgevara í meira enn 6 mánaðir út í eitt, óarbeiðsførur orsakað av einum arbeiðsskaða, sum er arbeiðsskaði sambært grein 9 í arbeiðsskaðatryggingarlógini, hevur arbeiðsgevandi, aftaná at tíðarskeiði í stk. 1 er endað, skyldu at rinda munin millum dagpeningaveitingina og vanligu lønina, sum løntakari hevði fingið útgoldna, um viðkomandi ikki fekk skaðan.

Gjaldsskyldan hjá arbeiðsgevaranum stendur við inntil løntakari aftur er arbeiðsførur. Um arbeiðsfólkið er vorðið arbeiðsført aftur, men arbeiðsskaðin krevur seinni læknaviðgerð, so fevnir gjaldsskyldan eisini um sjúkrafráveru í sambandi við hesa viðgerð, um viðgerðin fer fram innan 12 mánaðar frá tí at arbeiðsskaðin er hendur.

Gjaldsskyldan fevnir tó í mesta lagi um gjald í 6 mánaðar samanlagt innan fyri nevnda 12

mánaðar tíðarskeið.

Akkord og serarbeiðarar **§ 15**

- a. Har arbeiði og líkindi eru til, at akkord kann fara fram, er hetta loyvt, tó kunnu stjórnirnar hjá meginfeløgnum krevja sær hesar til góðkenningar.

Verður álagt at arbeiða yvirtíð við akkord, verður lønin at hækka sambært yvirtíðarlønina í § 8.

Protokollat:

Partarnir eru samdir um, at tørvur er á serarbeiðarasáttmála og vátta, at arbeitt verður fram ímóti at fáa undirskrivað slíkan sáttmála skjótast tilber.

Formaður **§ 16**

Hvør arbeiðsgevari hevur rætt til at hava ein formann, ið ikki nýtist at vera limur í nøkrum felag.

Lán av arbeiðsfólkið **§ 17**

Arbeiðsfólk, sum verður lánt frá einum arbeiðsgevara til annan arbeiðsgevara, varðveitir starvsrættindi síni.

Vaktarmenn á skipum **§ 18**

Vaktarmenn á skipum við bryggju á nátt fáa eina viðbót fyri náttina, sum svarar til 7,5 vanligar tímalønir. Leygar- og sunnunátt er viðbótin tað, sum svarar til 10 vanligar tímalønir. Náttin er frá kl. 21-08.

Har arbeitt verður á vaktini umborð við øðrum enn sjálvum vaktararbeiðinum skal løn gjaldast vaktarmanninum samsvarandi ásetingunum í hesum sáttmála.

Tilkallivakt

§ 18a

Arbeðari, sum hefur tilkallivakt, verður frá mánadegi til og við fríggjadag kl. 24.00, løntur við 13,73% um tíman. Eftir fríggjadag til vanliga arbeiðstíð mánamorgun, verður arbeðari løntur við 27,45% um tíman.

Verður arbeitt í tilkallitíðini verður lön goldin sambært § 8.

Tó skal henda áseting ikki føra við sær, at vaktargjöld eftir skipanum, sum nú er í gildi verða lækkað.

§ 19

Partarnir eru samdir um, at tað er av týðningi, at arbeiðsfólk verða ment við upplæring, eftirútbúgving og skeiðsluttøku.

Tá arbeiðsfólki verður álagt at fara á skeið, verður hetta avroknað sambært grein 2 í hesum sáttmála umframt møguligar viðbøtur, tó í mesta lagi 8 vanligar tímar um dagin. Hetta er eisini galdandi, um hesi skeið fella á leygardag, sunnudag ella fastan frídag.

Barsilsfarloyvi

§ 20

Løntakari sum er settur í starv eftir hesum sáttmála eigur rætt til barsilsfarloyvi sambært galdandi lóggávu.

§ 21

Arbeiðsfólk, sum eftir serligum boðum ella eftir frammanundan fastløgðum arbeiðslagi fyribils røkja hægri starv í 1 viku samfelt ella meira, eiga í hesum tíðarskeiði at verða lønt við somu lön, sum tann, sum tey avloysa fær, treytað av at tey yvirtaka tær arbeiðsuppgávur, ið standast av hægra starvinum.

§ 22

Arbeiðsfólk, sum hefur starvast í 5 samanhangandi ár hjá sama arbeiðsgevara, kann fáa farloyvi uttan lön, har tað ikki stríðir móti áhugamálum hjá arbeiðsgevara. Arbeiðsgevarin skal hava starv tøkt, tá farloyvistíðin er farin.

Uppsagnir § 23

Stk. 1. Í einum og hvørjum arbeiði, sum varar longur enn 3 mánaðir, verður fyrri tímalønt arbeiði uppsagnarfrestin frá arbeiðsgevara hendan:

Minni enn 6 mánaðar starvstíð:	5	arbeiðsdagar.
Meira enn 6 mánaðar starvstíð:	7	arbeiðsdagar.
Meira enn 1 ára starvstíð:	10	arbeiðsdagar.
Meira enn 2 ára starvstíð:	15	arbeiðsdagar.
Meira enn 3 ára starvstíð:	20	arbeiðsdagar.
Meira enn 5 ára starvstíð:	25	arbeiðsdagar.

Uppsagnarfrestin frá arbeiðara síðu verður hendan:

Meira enn 3 mánaðar starvstíð 5 arbeiðsdagar
Meira enn 6 mánaðar starvstíð 7 arbeiðsdagar

Hetta er tó ikki galdandi, tá steðgur kemur í arbeiði vegna rávørutrot ella veður.

Uppsøgnin skal vera skrivlig fyrri báðar partar.

Stk. 2. Arbeiðsgevari hevur, tá setanin hjá arbeiðsfólkinum endar, skyldu at geva arbeiðsfólkinum prógv um starvstíðina hjá arbeiðsfólkinum.

Uppsagnir skulu byggja á rímiligar grundir. Arbeiðsgevarin skal skrivliga grundgeva fyrri uppsøgnini, um tann uppsagdi biður um tað. Grundgevingin kann bert vera kravd, um tann uppsagdi hevur verið starvssettur í minst 9 mánaðar.

Stk. 3. Verður løntakari, sum hevur arbeitt hjá sama arbeiðsgevara í meira enn 6 mánaðir út í eitt, óarbeiðsførur orsakað av einum arbeiðsskaða, sum er arbeiðsskaði sambært grein 9 í arbeiðsskaðatryggingarlógini, kann viðkomandi ikki sigast úr starvi fyrr enn 7 mánaðir, aftaná arbeiðsskaðin er hendur. Hetta er tó bert galdandi, inntil løntakarin aftur er arbeiðsførur.

Limagjald, lívstrygging, eftirløn og eftirsitiløn § 24

Stk. 1. Fyri at stuðla týðandi endamáli hjá Føroya Arbeiðarafelag verður eitt gjald uppá 1,5% av lønini frádrigið, áðrenn hon verður útgaldin.

Gjaldið verður útgaldið av arbeiðsgevaranum til Føroya Arbeiðarafelag sambært manningarlista og kontoavriti, samstundis sum lønin verður flutt.

Tað prosentíð, sum lokalfelagið skal hava, verður frádrigið, áðrenn lønin verður útgoldin.

Stk. 2. Til lívstrygging og onnur sosial endamál verður eitt gjald uppá 1,5% av lønini frádrigið, áðrenn hon verður útgoldin.

Gjaldið verður inngaldið av arbeiðsgevarum til Føroya Arbeiðarafelag sambært manningarlista og kontoavriti, samstundis sum lønin verður flutt.

Føroya Arbeiðsgevarafelag fær útflýggjað reglugerðir, sum verða gjørdar í sambandi við nýtsluna av framman fyri nevnda prosentgjaldið.

Stk. 3. Arbeiðsgevarar rinda umframt lønina 11,2 % av allari A-inntøku í eftirlønargrunn/skipan fakfelagsins. Hetta prosentíð verður útgaldið í grunnin samstundis, sum lønin verður goldin.

Frá 1. mai 2025 verður gjaldið 12,0% av allari A-inntøku.

Stk. 4. Tá arbeiðsfólk, sum hefur verið í minsta lagi 1 ár í starvi hjá verandi arbeiðsgevara, doyr, meðan hann/hon er í starvi, eigur eftirsitandi hjúnafelegi/sambúgví ella børn undir 18 ár, sum arbeiðsfólk hefur skyldu at uppihalda, rætt til eftirsitiløn fyri tann mánaðin, tá viðkomandi doyr, og 3 mánaðar fram.

Fyri tímalønt er eftirsitilønin miðallønin seinastu 12 mánaðirnar viðkomandi arbeiðdi vanliga tímatal sítt. Tó er eftirsitilønin í minsta lagi full løn fyri tímatalið sambært setanarskrivinum, umframt miðaltalið av móguligum føstum eyka viðbótum. Um einki fast tímatal er nevnt í setanarskrivinum, so verður tímatalið lagt til grund, sum arbeitt hefur verið, áðrenn hetta tímatal móguliga er lækkað orsakað av sjúku hjá arbeiðsfólkinum.

Fyri fastlønt er eftirsitilønin lønin sambært setanarskrivinum.

Ósemja og gerðarrættur

§ 25

- a. Verður ósemja um arbeiði, sum ikki er tilskilað í sáttmálanum, skulu feløgin beinan vegin upptaka samráðingar um arbeiðs- og lønarviðurskifti hesum viðvíkjandi áðrenn farið verður til gerðarrætt.

- b. Allar trætur um rættu fatan av sáttmálanum verða avgjörðar av einum gerðarrætti. Føroya Arbeiðarafelag velur 2 limir, Føroya Arbeiðsgevarafelag velur 2 limir og hesir 4 velja ástøðumann. Semjast teir ikki um hann, setur rætturin hann.
- c. Um gjørligt skal avgerðin fyriligggja seinast 3 mánaðir aftaná, at gerðarrætturin er settur.

Eftirlønargrunnur og Grundlønarhækking **§ 26**

Arbeiðsgevarnir rinda 11,2 % av allari A-inntøku (løn og frítíðarløn/frítíðarískoyti) í eftirlønargrunnin hjá Føroya Arbeiðarafelag.

Frá 1. mai 2025 verður gjaldið 12,0% av allari A-inntøku (løn og frítíðarløn/frítíðarískoyti).

Hesi prosent verða útgoldin saman við lønini.

1. mai 2024 hækkar grundlønin við 3,25%

1. mai 2025 hækkar grundlønin við 3,23%

Hesar hækkingar eru eisini galdandi fyri sersáttmálar.

Tey, sum hava nátt fólkapensiónsaldur, fáa ístaðin upphæddina, sum skuldi verið flutt sum eftirløn, útgoldna sum løn. Áðrenn upphæddin verður goldin, verða gjöld, sum skulu rindast samstundis sum lønin, tikin av upphæddini, soleiðis at útreiðslan hjá arbeiðsgevara verður óbroytt.

Sama er galdandi fyri persónar, sum smb. § 1, skt 5 í eftirlønarlógini eru frítíknir fyri at rinda til eina føroyska eftirlønarskipan.

Viðmerking: Hin 1. mai 2024 svara hesi gjöld til 16,76 % av tímalønini og 6,26 % av mánaðarlønini. Gjöldini eru frítíðarløn/frítíðarískoyti, ALS-gjald, Barsilsgjald, gjald til Arbeiðsmarknaðareftirlønar-grunnin og gjald til Vinnusjúkugrunnin. Tað vil siga, at pr. 1. mai 2024 verða 9,59% av allari A- inntøku (løn og frítíðarløn / frítíðarískoyti) lögð omaná lønina hjá tímaløntum og 10,54% av allari A-inntøku (løn og frítíðarløn / frítíðarískoyti) lögð omaná lønina hjá teimum, sum halda feriu við løn.

Hin 1. mai 2025 verða 10,28% av allari A-inntøku (løn, frítíðarløn/frítíðarískoyti) lögð omaná lønina hjá tímaløntum og 11,29% av allari A-inntøku (løn og frítíðarløn/frítíðarískoyti) lögð omaná lønina hjá teimum, sum halda feriu við løn.

Starvstið **§ 27**

Eftir 2 ára starvstíð verður viðbótin 2,5 % av grundlønini
Eftir 4 ára starvstíð verður viðbótin 3,5 % av grundlønini
Eftir 6 ára starvstíð verður viðbótin 4,0 % av grundlønini
Eftir 8 ára starvstíð verður viðbótin 5,0 % av grundlønini
Eftir 10 ára starvstíð verður viðbótin 6,5 % av grundlønini

Eftir 11 ára starvstíð verður viðbótin 8,0% av grundlønini.
Viðbótin fyri 11 ára starvstíð fær gildið 1. mai 2023.

Arbeidsfólk hava rætt til at flyta starvstíð frá einum arbeidsplassi til annað, um tað ikki hevur verið burtur frá arbeidssøki sínum longur enn 7 ár.

Viðbótin fyri 3 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2003
Viðbótin fyri 5 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2005
Viðbótin fyri 7 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2007
Viðbótin fyri 9 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2013
Viðbótin fyri 11 ára starvstíð verður latin frá 1. mai 2017
Viðbótin broytt til 2, 4, 6, 8 og 10 ára starvstíð frá 1. mai 2022
Viðbótin broytt til 2, 4, 6, 8, 10 og 11 ára starvstíð frá 1. mai 2023

Til tess at fáa starvstíð frá nýggjum arbeidsgjevum skal arbeidsfólkið kunna um møguliga starvstíð frá øðrum arbeidsgjevum við setan og í seinasta lagi, tá setanarprógvið verður undirskrivað.

Sunnu- og halgidagsarbeiði

§ 28

Sunnu- og halgidagsarbeiði arbeidaranna er einans loyvt, har vandi er fyri, at virði í samband við framleiðslu landsins fara fyri skeyti.

Limaskapur

§ 29

Stk. 1 Partarnir eru samdir um, at teir hava felags áhuga í, at allir arbeidsgjevur eru skipaðir sum limir í arbeidsgjevurafeløgum, og at øll arbeidsfólk eru skipaði sum limir í arbeidsmanna- og arbeidskvinnufeløgum.
Sáttmálapartarnir og limirnir skulu hvørki beinleiðis ella óbeinleiðis forða fyri, at

arbeiðsgevarar og arbeiðsfólk skipa seg í ávikavist arbeiðsgevarafelag og arbeiðarafelag.

Stk. 2 Arbeiðsgevarafelagið arbeiðir fyri at kunna arbeiðsgevarar um teir fyrimunir, sum eru við limaskapi í arbeiðsgevarafelag. Somuleiðis arbeiða arbeiðarafeløgini fyri at kunna arbeiðsfólk um teir fyrimunir, sum eru við limaskapi í arbeiðsmanna- og kvinnufeløgnum. Partarnir arbeiða fyri at tryggja at verandi sáttmálar verða hildnir. Arbeiðsfólk og arbeiðsgevarar hava skyldu at siga feløgum sínum frá, tá ið óskipaði arbeiðsfólk ella arbeiðsgevarar eru á arbeiðsplássinum.

Stk. 3 Um arbeiðsgevari fær áheitan frá arbeiðarafelag um kunnandi tiltak á arbeiðsplássinum, skal ein slík áheitan viðgerast við vælvild, eins og arbeiðarafelagið skal virða, at dagliga arbeiðið ikki eigur at verða órógvað. Harafturat skal arbeiðsgevari loyva arbeiðarafelag umvegis álitisfólk síni at lata arbeiðsfólkum, bæði verandi og nýggjum, kunnandi tilfar um teir fyrimunir, sum limaskapur í fakfelag gevur.

Farloyvi til formann/-kvinnu **§30**

Formaðurin/-kvinnan í Føroya Arbeiðarafelag hevur rætt til farloyvi í í mesta lagi 6 ár uttan løn, og arbeiðsgevarin skal hava starv tøkt, tá ið farloyvistíðin er av.

Reingerð **§ 31**

Stk. 1 Um avvarandi fakfelag ikki metir, at ávíst reingerðararbeiði við vanligum arbeiðsskjótleika kann fremjast innan teir tíðarkarmar, sum arbeiðsgevarin hevur sett av til hetta arbeiði, kann fakfelagið krevja, at ein ráðgevi, við viðkomandi førleikum, vegna fakfelagið fær høvi at kanna hølir og arbeiðsgongdir fyri at eftirkanna arbeiðið sæð í mun til nevndu tíðarkarmar. Sama er galdandi um fakfelagið metir, at tær umstøður, sum avtalaðar eru fyri reingerðina ikki eru loknar, t.d. at høluni ikki eru klár at gera rein.

Umboð fyri arbeiðsgevaran hevur rætt til at vera hjástatt, meðan kanningin fer fram. Tá nevnda eftirkanning er farin fram, hevur ráðgevin rætt at krevja fund við arbeiðsgevaran fyri at viðgera eina møguliga ósemju um nevndu tíðarkarmar.

Um ósemjan ikki verður loyst, kann fakfelagið krevja málið viðgjørt saman við Føroya Arbeiðsgevarafelag.

Allir upplýsingar, sum koma fram undir slíkari eftirkanning, skulu viðgerast í trúnaði.

Stk. 2 Fyri høvuðsreingering verður veitt eykaviðbót uppá 9,15 % um tíman.

§32

Stk. 1. Tær eftirlitsskipanir, sum arbeiðsgevarin setir í verk, skulu vera grundaðar á trygd ella á rakstrarlig atlit, og hava eitt skynsamt endamál.

Stk. 2. Eftirlitsskipanir skulu ikki føra við sær óneyðugan ampa fyri arbeiðsfólkini, og rímligur samanhangur skal vera millum endamálið við eftirlitinum og tann hátt, sum eftirlitið verður framt.

Stk. 3. Arbeiðsgevarin skal skrivliga kunna arbeiðsfólkini, áðrenn eftirlitsskipan verður sett í verk.

Stk. 4. Er alneyðugt at seta í verk eftirlit uttan at til ber at boða frá, skal arbeiðsgevarin tó skjótast til ber boða arbeiðsfólkunum frá, at eftirlitsskipanin er sett í verk, og hvør orsøkin er til hetta.

Flutningsendurgjald § 33

- a. Fyri almenn arbeiði, ið liggja so langt uttan fyri bygdina/býin, at neyðugt er at flyta arbeiðararnar, verða teir at fáa frían flutning til og frá við lön fyri koyritíðina fyri úttúrin.
- b. Tá ið menn verða sendir í burturarbeiði, eiga teir fult vistarhald og ferðaútreiðslur goldnar og lön fyri ferðingartíðina og annars eftir sáttmálanum.
- c. Verður arbeiðsfólk boðsent av arbeiðsgevara í aðrari bygd/bý til arbeiði, ið er bráfeingis, og er so langt ímillum, at neyðugt er at flyta arbeiðararnar, eiga teir frían flutning.

Hetta er tó ikki galdandi fyri arbeiðarar, sum frammanundan eru í føstum arbeiði hjá viðkomandi arbeiðsgevara.

Etingarrúm og arbeiðsklæðir § 34

Á øllum støðugum arbeiðsplássum, har fleiri fólk eru í arbeiði, eigur so vítt gjørligt at vera rúm til etingar og klæðir. Hesi rúm eiga at vera upphitaði.

Á arbeiðsplássum, har serligur búni verður kravdur, hevur arbeiðsgevarin skyldu til at lata slíkan búna. Sama er galdandi fyri búna (fótbúna og klædnabúna), sum arbeiðsgevarin krevur bert verður brúktur á arbeiðsplássinum. Í seinna fòrinum er henda skylda tó ikki galdandi, fyrrenn arbeiðari hevur verið í arbeiði í 3 mánaðir.

Lærlinga- og yrkislønir **§ 35**

Stk. 1 Fyri lærlingar, sum eru undir Ll. nr. 94 frá 29.12.1998 um yrkisútbúgvingar við seinni broytingum ella samsvarandi lóggávu, og sum starvast innan sáttmálaøkið, er lærlingalønin henda:

1. læruárið	32 % av yrkisløn
2. læruárið	40 % av yrkisløn
3. læruárið	45 % av yrkisløn
4. læruárið	55 % av yrkisløn

Fyri yvirarbeiði verða øll læruárin goldið grundløn + yvirtíðarløn sambært § 8 í høvuðssáttmálanum.

Stk. 2 Yrkislønin fyri tey, sum hava lokið útbúgvingina sambært stk. 1 er kr. 164,85 fyri tíman, og mánaðarlønin er kr. 28.573,45. Yrkislønin verður javnað eins og grundlønin sbrt. grein 2.

Yvirtíðarlønin er sum ásett í høvuðssáttmálanum, tó soleiðis at prosentini verða roknaði av yrkislønini.

Stk. 3

Galdandi fyri lærusáttmálar gjørdir eftir 1. mai 2024.

Fyri lærlingar, sum eru undir Ll. nr. 94 frá 29.12.1998 um yrkisútbúgvingar við seinni broytingum ella samsvarandi lóggávu, og sum starvast innan sáttmálaøkið, er lærlingalønin henda:

1. læruárið	35 % av yrkisløn
2. læruárið	40 % av yrkisløn
3. læruárið	50 % av yrkisløn
4. læruárið	60 % av yrkisløn

Fyri yvirarbeiði verða øll læruárin goldið grundløn + yvirtíðarløn sambært § 8 í høvuðssáttmálanum.

Stk. 4. Yrkislønin fyri tey, sum hava lokið útbúgvingina sambært stk. 1 er grundløn umframt 13,5% um tíman

Yvirtíðarlønin er sum ásett í høvuðssáttmálanum, tó soleiðis at prosentini verða roknaði av

yrkislønini.

Stk. 5. Tá ið lærlingur er í skúla, hevur arbeiðsgevarin skyldu til at rinda honum lön.

Stk. 6. Um lærlingurin verður biðin at mæta til arbeiðis í skúlaskeiðnum, skal hann lönast sambært grein 8 um yvirtíð. Um lærlingurin hevur fingið góðskrivað lærugreinar, fær lærlingurin vanliga tímalön sbrt. grein 2 fyri tíðina, lærlingurin verður kallaður inn teir tímarnar, har lærlingurin er frítikin fyri skúlagongd.

Protokollat:

Føroya Arbeiðarafelag/Havnar Arbeiðskvinnufelag/Havnar Arbeiðsmannafelag/Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag/Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag og Føroya Arbeiðsgevarafelag vátta við hesum, at um lóg ella kunngerð um upplæring/skeiðvirksemi, sum ikki kemur undir verandi lærlingaskipan í Ll. nr. 94 frá 29.12.1998 um yrkisútbúgvingar við seinni broytingum, verður sett í gildi, so skulu partarnir taka upp samráðingar um sáttmálaásetingar, sum skulu áseta lönina hjá teimum persónum, sum fara undir slíka upplæring ella á slík skeið. Hendan avtalan kemur í gildi tann dag hon er skrivað undir, og fylgir høvuðssáttmálanum. Tórshavn, 30. apríl 2003.

§ 36

Sáttmálapartarnir kunnu gera sínamilum avtalar, sum avmarkaðar eru til ávís øki og ávís arbeiðspláss. Hesar avtalar skulu vera skrivligar.

Sáttmálauppsøgn

§ 37

Hesin sáttmálin er galdandi frá 1. mai 2024 og kann sigast upp av øðrum partinum við 4 mánaða ávaring til ein 1. mai, fyrstu ferð 1. mai 2026.

Tórshavn tann 9. juni 2024

FØROYA ARBEIÐARAFELAG

Georg F. Hansen, formaður
Elin K. Sørensen, næstforkvinna
Sunrid Vang

Ólavur Bjarkhamar

Suni Mortensen
Amy Jacobsen

FØROYA ARBEIÐSGEVARAFELAG

Jón Sigurdsson, formaður
Høgni Hansen, næstformaður
Kristoffur Laksá

Jóhanna á Bergi
Fróði Magnussen

Maud Túgvustein
Marjun S. Debes

Jens Meinhard Rasmussen
Odd Eliassen
Árni Ellefsen

Protokollat um rúmliga arbeiðsmarknaðin

Sum útgangsstøði eru partarnir samdir um, at yvirskipaða sosiala ábyrgdin liggur hjá landstýri og lögtingi. Samstundis er tilknýti hjá einstaka borgarinum til arbeiðsmarknaðin av stórum týdningi sosialt og sálarfrøðiliga.

Partarnir meta, at í einum vælskipaðum samfelag eiga allir arbeiðsførir borgarar at hava móguleika at átaka sær arbeiðsuppgávur, sum liggja innan fyri teirra førleikakarm. Tí hevur tað týdning, at so nógvir borgarar sum gjørligt koma á og vera verandi á arbeiðsmarknaðinum.

Arbeiðsmarknaðurin má vera liðiligur, soleiðis at so nógv sum gjørligt fáa arbeiði í boði gjøgnum alt arbeiðslívið.

Við grundarlag í hesum eru partarnir samdir um, at ein virkin eldrapolitikkur er til frama fyri bæði fyrítøku og arbeiðsfólk. Arbeiðsgevarar skulu tí vísa atlit til eldri arbeiðsfólk við at orða ein eldrapolitik, har móguleikar og tilboð til arbeiðsfólkini verða viðgjørd. Hesi skulu taka støði í førleikum, arbeiðsuppgávum og arbeiðstíð, soleiðis at tey eru í tráð við lívs- og yrkisstøðu arbeiðsfólksins og støðuna hjá fyrítøkuni.

Harafturat eru partarnir samdir um at arbeiða fyri, at fólk við skerdum førleika fáa móguleikar á arbeiðsmarknaðinum. Hetta kann m.a. gerast, so at hesir starvsbólkar fáa serliga tillagaðar setanartreytir. Við støði í vanligu ásetingunum í sáttmálanum eigur sostatt at bera til at lata arbeiði vera gjørt undir serligum treytum.

Lønarsáttmáli fyri fastlontar millum

Føroya Arbeiðarafelag og Føroya Arbeiðsgevarafelag

Sáttmálaøki § 1

Sáttmálin fevnir um øll fastlont, sum starvast innan tey arbeiðsøki, sum ásett eru í høvuðssáttmálanum og serarbeiðarasáttmálanum millum feløgini.

Arbeiðstíð § 2

Arbeiðstíðin er 40 tímar um vikuna, soleiðis at arbeiðstíðin er 8 tímar hvønn dag frá mánadegi til fríggjadag, og henda arbeiðstíð skal liggja millum kl. 07.00 og 18.00, soleiðis sum partarnir á tí einstaka arbeiðsplássinum semjast um. Atkvøðast skal við seðlum um nevndu arbeiðstíð, og sama arbeiðstíð skal vera galdandi fyri alt arbeiðspássið.

Arbeiðsgevari og arbeiðsfólk á tí einstaka arbeiðsplássinum kunnu gera avtalu um 48-tíma arbeiðsviku, og arbeiðstíðin er tá upp til 10 tímar hvønn dag frá mánadegi til fríggjadag, og henda arbeiðstíð skal liggja millum kl. 07.00 og 19.00, soleiðis sum partarnir á tí einstaka arbeiðs- plássinum semjast um. Atkvøðast skal við seðlum um nevndu arbeiðs- tíð, og sama arbeiðstíð skal vera galdandi fyri alt arbeiðspássið.

Lønarviðurskifti § 3

Grundlønin fyri 40 tíma viku er kr.26.597,49 um mánaðin.
Tann 1. mai 2025 hækkar lønin við 3,25%, og tá er lønin kr. 28.043,06 um mánaðin.
Henda løn er útroknað sum tímaløn x 173,33 tímar, ið er roknað sum $40 \times 52 / 12$.

Grundlønin fyri 48 tíma viku er kr. 32.981,01 um mánaðin.
Tann 1. mai 2025 hækkar lønin við 3,23%, og tá er lønin kr. 34,773,52 um mánaðin.

Henda løn er útroknað, sum tímaløn x 214,93, ið er roknað sum $(40 + 1,20 \times 8) \times 52 / 12$. Hetta merkir, at 40 tímar verða løntir við normaltíð, og 8 tímar verða løntir við normalløn + 20%.

Fyri skitið arbeiði verður umframt grundlønina goldið ískoyti um mánaðin, fyri 40-tíma

viku kr. 74,53¹, fyri 48-tíma viku kr. 92,42².

Fyri arbeiði við at koyra gaffiltrukk, lastbil og buss verður umframt grundlønina goldið ískoyti um mánaðin, fyri 40-tíma viku kr. 303,33³, fyri 48-tíma viku kr. 376,13⁴.

Fyri arbeiði við at koyra kranavogn, tangabil og bil við anhangara verður umframt grundlønina goldið ískoyti um mánaðin, fyri 40-tíma viku kr.930,78⁵ fyri 48-tíma viku kr. 1154,17⁶.

Fyri yvirtíðararbeiði verður goldið yvirtíðarløn samsvarandi ásetingunum í § 8 í høvuðssáttmálanum. Yvirtíðarløn kann, um arbeiðsfólk ynskja tað, og arbeiðsgevarin samtykkir, avspáast í sama lutfalli, sum yvirtíðartaksturin í mun til vanligu lønina.

Arbeiðsgevarin avger í samráð við arbeiðsfólkið, nær avspákingin skal vera og boðar frá hesum í góðari tíð, tvs. vanligi ikki seinni enn 4 arbeiðsdagar frammanundan.

Avspákingin skal vanligi vera í heilum ella hálvum døgum og skal vera av í seinasta lagi tveir mánaðir aftaná, at viðkomandi yvirtíðararbeiði er útint.

Tímar, sum ikki eru avspákaðir í hesum tíðarskeiði, verða útgoldnir sum yvirtíð. Tilíki avspáking skal ikki leggjast á dagar, sum frammanundan eru frídagar.

Lønin skal verða á konto hjá løntakara í seinasta lagi seinasta yrkadag í mánaðinum.

Tá lønirnar í høvuðssáttmálanum verða broyttar, so skulu lønirnar í hesum sáttmála broytast samsvarandi.

b) Fyri reingerð verður goldið grundløn + ein viðbót á 0,35% um tíman.

§ 4

Verður arbeiðari, sum er settur sambært hesum sáttmála, orsakað av sjúku, sum gevur honum rætt til dagpening sambært lóg um dagpening, ikki førur fyri at gera sítt arbeiði, rindar arbeiðsgevarin munin millum tað, ið arbeiðarin fær útgoldið av dagpeningi, og tað hann vildi havt fingið í løn í starvinum. Veitingin frá arbeiðsgevara stendur bert við í tveir mánaðir.”

¹ 173,33xviðbótin §3a

² 214,93x viðbótin §3a

³ 173,33xviðbótin 1,17%

⁴ 214,93xviðbótin 1,17%

⁵ 173,33xviðbótin 3,59%

⁶ 214,93xviðbótin 3,59%

Setanarskriv § 5

Setanarprógv verða givin sambært lögtingslóg um setanarprógv.

Frítíðarløn § 6

Tey fastlöntu eiga rætt til frítíð og frítíðarpening sambært galdandi frítíðarlóg.

Uppsagnarfreist § 7

Fyri fastlönt arbeiðsfólk er uppsagnarfrestin frá arbeiðsgevara síðu:

upp til 6 mánaða starvstíð:	1 mánaði til ein 1. í mánaðinum
frá 6 mdr. til 2 ára starvstíð:	2 mánaðar til ein 1. í mánaðinum
meira enn 2 ára starvstíð:	3 mánaðir til ein 1. í mánaðinum
meira enn 5 ára starvstíð:	4 mánaðir til ein 1. í mánaðinum

Uppsagnarfrestin við uppsøgn frá arbeiðsfólkinum: 1 mánaði til ein 1. í mánaðinum.

Uppsøgnin skal vera skrivlig fyri báðar partar.

Álitismannaskipan § 8

Fyri tey fastlöntu arbeiðsfólkini er galdandi álitismannaskipanin, sum avtalað er millum partarnar í sambandi við høvuðssáttmálan.

Prosentgjöld og eftirlønargjöld § 9

Arbeiðsgevarin hevur skyldu at eftirhalda/gjalda tey limagjöld, eftirlønargjöld og prosentgjöld sum ásett eru í galdandi høvuðssáttmála.

Aðrar reglur § 10

Har annað ikki er nevnt í hesum sáttmála eru ásetingarnar í høvuðs- sáttmálanum galdandi fyri fastlönt arbeiðsfólk, tó ikki reglurnar um arbeiðstíð og løn, um ikki víst er til hesar reglur í hesum sáttmála.

Tá tímalönt fólk hava arbeitt út í eitt hjá sama arbeiðsgevara í tvey ár, so skal arbeiðsgevarin taka upp spurningin um møguliga setan av fólkinum sum fastlönt, um løntakarinn setur fram ynski um hetta.

Frávera í minni enn 14 dagar ávirkar ikki útrokningina av nevndu starvstíð, og heldur ikki ávirkar sjúkrafrávera ella onnur lóglig frávera nevndu útrokning.

Gildi og uppsøgn **§ 11**

Hesin sáttmáli kemur í gildi tann 1. mai 2024, og kann sigast upp við 4 mánaða freist til ein 1. mai, tó í fyrsta lagi til 1. mai ár 2026.

Grundløn og viðbót **§ 12**

Hesin sáttmáli verður skrivaður undir í tveimum eintøkum.

Tórshavn, tann 9. juni 2024

FØROYA ARBEIDARAFELAG

Georg F. Hansen, formaður
Elin K. Sørensen, næstforkvinna
Sunrid Vang

Ólavur Bjarkhamar

Suni Mortensen
Amy Jacobsen
Maud Túgvustein
Marjun S. Debes

FØROYA ARBEIDSGEVARAFELAG

Jón Sigurdsson, formaður
Høgni Hansen, næstformaður
Kristoffur Laksá

Jóhanna á Bergi
Fróði Magnussen
Jens Meinhard Rasmussen
Odd Eliassen
Árni Ellefsen

ÁLITISFÓLKASKIPAN

1. Á arbeiðsplássum har 3 ella fleiri fólk eru í vinnu, kunnu tey velja sær álitisfólk fyrri 2 ár ísenn.

Bert fólk við føstum tilknýti til arbeiðsplássid, tímalønt ella fastlønt, kunnu verða vald til álitisfólk.

2. Á arbeiðsplássum har 20 ella fleiri fólk eru í vinnu, kunnu tey harafturat velja sær eitt trivnaðarumboð, tó uttan at hesi eru fevnd av verjuni í pkt. 10 og pkt. 11.
3. Álitisfólk skulu hava neyðuga kunning um tiltøk, sum ætlanin er at fremja, og sum kunnu hava ávirkan á arbeiðsumstøður.
4. Arbeiðsgevarin og nevndin í avvarðandi yrkisfelag skulu hava skrivliga fráboðan um, hvørji eru vald sum álitisfólk og trivnaðarumboð.
5. Álitisfólkið er umboðs- og tingingarfólk lagsbrøðranna við arbeiðsgevaran ella umboðsfólk hansara og skal gera sítt ítarsta til, at arbeiðið fer siðiliga fram á plássinum.

Arbeiðsgevarin og álitisfólkið eiga í felag at fremja eitt gott samarbeiði á arbeiðsplássinum.

Miðað verður ímóti, at álitisfólk er á hvørjari vakt.

6. Partarnir eru samdir um, at arbeiða fyrri best møguligum trygdar- heilsu- og trivnaðarviðurskiftum á arbeiðsplássunum.

Endamálið er at skapa trygd, trivnað og menning á arbeiðsplássinum, at stimbra sosialt samanhald, og stimbra áhugan hjá starvsfólkinum og leiðslu fyrri teimum arbeiðsuppgávum, sum áliggja. Viðvíkjandi trygdar- og heilsuviðurskiftum verður víst til galdandi arbeiðsumhvørvislóg.

Leiðsla og starvsfólk skulu í felag miða eftir, at tey krøv, sum frammanfyri eru sett til heilsuumstøður og trivnaðarviðurskifti, verða rokkin.

Heilsu- og trivnaðarpolitikkur fyrri arbeiðspláss

Arbeiðsgevarar skulu bera so í bandi:

- At arbeiðsumstøðurnar eru soleiðis skipaðar, at minst møguligur vandi er fyrri strongd millum arbeiðsbólkini,
- At tiltøk verða framd, sum skulu tryggja gott samstarv millum leiðslu og arbeiðsfólk og millum arbeiðsfólkini sínámillum,

- At happing ikki fer fram á arbeiðsplássinum,
- At mógulig kærúmál um heilsu- og trivnaðarviðurskifti beinanvegin verða tikin upp, og verða viðgjørð millum leiðslu, álitisfólk og trygdarumboð,
- At neyðug tiltøk verða framd fyri at bøta um viðurskiftini, um tað vísir seg at tey viðurskiftini, sum nevnd eru frammanfyri, ikki eru nøktandi.
- At trivnaðarumboðini í arbeiðstíðini fáa høvi til at leggja til rættis sosial tiltøk, uttan lønarmiss, tó so at tað tarnar arbeiðnum sum minst. Hesi tiltøk kunnu eisini liggja uttanfyri arbeiðsplássíð.

7. Álitisfólkið skal bera fram klagur og tilmæli frá arbeiðsfeløgum til arbeiðsgevaran ella, um hann ikki er at hitta, so til umboð hansara.

Álitisfólkið hevur eisini átalurætt viðvíkjandi ótrygd á arbeiðsplássinum, sí annars løgtingslóg nr. 58 frá 24. mai 1974.

Og eisini hevur álitisfólkið átalurætt viðvíkjandi málum, sum nevnd eru í 6 petti.

8. Um álitisfólk, tá samráðing er farin fram, ikki er komið til eina loysn við leiðsluna á arbeiðsplássinum, sum arbeiðarnir kunnu góðtaka, skal málið beinanvegin leggjast fyri viðkomandi fakfelag.

Álitisfólk og arbeiðarar kunnu ikki niðurleggja arbeiðið, fyrrenn nærri boð eru komin frá fakfelagnum

9. Álitisfólkið hevur rætt til at fáa frí at røkja uppgávur sínar sum álitisfólk. Skyldurnar hjá arbeiðsfólkinum skulu fremjast soleiðis, at tað tarnar framleiðsluni sum minst. Leiðslan skal skjótast til ber hava boð um fráveruna.

Í hesum føri, eins og tá leiðslan boðsendir álitisfólki um mál, sum hava við arbeiðarar ella arbeiðsviðurskifti at gera, skal álitisfólkið fáa ta vanligu lønina fyri ta tíð, tey eru úr arbeiði.

10. Uppsagnartíðin hjá álitisfólki er sambært sáttmálanum, sum viðkomandi er sett/ur eftir. Harafturat fær álitisfólkið goldið 1 mánaðarløn.

Uppsøgnin skal grundgevast og bert fremjast av ávísari neyðugari orsök. Stendst uppsøgnin av vinnuloysi er sama galdandi fyri álitisfólk, sum fyri vanligar arbeiðarar annars.

11. Verður ósemja um uppsøgn álitisfólksins, verður hon at viðgera eftir § 21 b. Tekur slík ósemja

seg upp, skulu feløgini beinan vegin taka upp samráðingar, áðrenn farið verður til gerðarrætt.

Fastheldur arbeiðsgevarin uppsøgn sína hóast gerðarrættaravgerð, sum gongur honum ímóti, ásetur gerðarrætturin tað endurgjald, sum hann verður at rinda álitisfólkinum.

Støddin av hesum verður at áseta eftir teim fyriliggjandi umstøðunum, men kann tó ikki setast til meira enn 3 mánaðarlønir sambært § 3 í fastlønarsáttmálanum.

12. Álitisfólk skal fáa frí uttan løn til at luttaka á skeiðum og øðrum fundum í sambandi við álitisfólkastarvið. Arbeiðsgevari skal skjótast til ber hava boð um fráveruna.
13. Tiltaksfólk fyri álitisfólk, sum skal vera á staðnum, tá álitisfólk hevur forfall, skulu virka undir somu treytum og hava somu sændir sum álitisfólkini.
14. Um so er, at arbeiðarnir semjast um at velja eitt nýtt álitisfólk, kann slíkt val fara fram sambært punkt 1 og 4.
15. Broytingar í hesi álitisfólkaskipan kunnu bert gerast í samband við sáttmála-tingingar.
16. Um so er at ivamál taka seg upp viðvíkjandi hesi skipan, verða tey at leggja fyri gerðarrættin sambært § 21 b í sáttmálanum millum feløgini.

Tórshavn, 6. mai 2016

Fyri Føroya Arbeiðsgevarafelag

Kristoffur Laksá, samráðingarleiðari
 Bergur Poulsen, formaður
 Høgni Hansen, næstformaður
 Jón Sigurdsson
 Atli Gregersen
 Fróði Magnussen
 Bogi Jacobsen

Fyri Føroya Arbeiðarafelag

Georg F. Hansen, formaður
 Elin K. Sørensen, næstforkvinna
 Karla Einarsson
 Jógvan Páll Johansen
 Suni Mortensen
 Sunrid Vang
 Julia Hansen